

Załącznik do
Uchwały XXIII/122/2016
Rady Gminy Solec nad Wisłą
z dn. 26 kwietnia 2016 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SOLEC NAD WISŁĄ
NA LATA 2016-2025**

**Gmina
Solec Nad Wisłą**

	Wstęp	s.2
I.	<i>Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą na lata 2016-2025.</i>	s.3
1.1.	Źródła i podstawy prawne.	s.3
1.1.1.	Akty prawne regulujące problematykę pomocy społecznej.	s.4
1.1.2.	Zgodność z dokumentami programowymi na poziomie europejskim, krajowym.	s.5
1.2.	Zadania Gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.	s.8
II.	<i>Podstawowe informacje o gminie.</i>	s.10
2.1.1.	Demografia.	s.10
2.1.2.	Aktywność gospodarcza.	s.4
2.1.3.	Trendy społeczno-gospodarcze.	s.15
2.2.	System pomocy społecznej w gminie.	s.16
2.2.1.	Instytucje zajmujące się pomocą społeczną (z uwzględnieniem organizacji społecznych oraz instytucji powiatowych).	s.16
2.2.2.	Charakterystyka grup objętych pomocą społeczną w gminie.	s.18
2.2.3.	Współpraca z innymi podmiotami (w tym zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej).	s.24
2.3.	Źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikacja.	s.25
2.3.1.	Analiza obszarów polityki społecznej.	s.25
III.	<i>Podsumowanie i wnioski.</i>	s.33
IV.	<i>Realizacja strategii.</i>	s.34
V.	<i>Zarządzanie realizacją strategii.</i>	s.40

WSTĘP

Rozwiązywanie problemów społecznych jest jednym z kluczowych zadań, jakie stoją przed administracją publiczną wszystkich szczebli. W rozwiązywanie problemów społecznych winny być także zaangażowane organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego, w tym m.in. organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe czy podmioty gospodarcze. Owo zaangażowanie winno być elementem zintegrowanego systemu i mieć charakter partnerski w stosunku do administracji, szczególnie na poziomie lokalnym. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w dłuższej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej w gminie. Natomiast określenie misji oraz wyznaczenie celów strategicznych i działań, powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi, zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej. Niniejszy dokument umożliwi spełnienie powyższych warunków. Strategia rozwiązywania problemów społecznych składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej. Diagnoza problemów społecznych została przeprowadzona z uwzględnieniem danych za lata 2013 – 2015. Analizy problemów społecznych dokonano w m.in. w obszarze: • ubóstwo, • bezrobocie, • niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, • opieka nad dzieckiem i rodziną, • przemoc w rodzinie, • uzależnienia, • przestępczość. Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Gminy, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą, Powiatowy Urząd Pracy w Lipsku, placówki oświatowe.

Obecnie stale wzrasta zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej, co spowodowane jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak redukcja zatrudnienia, deficyt nowych miejsc pracy, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób niepełnosprawnych. W celu ich realizacji powstały, bądź zostały znowelizowane akty prawne, a wśród nich art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 163) zobowiązujący samorząd gminy do opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W myśl nowej strategii zinstytucjonalizowana pomoc społeczna oferuje pomoc finansową i materialną jako instrument początkujący proces, umożliwiający osobom i rodzinom przezwyciężanie ich trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać we własnym zakresie. Działania te opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Dobrem nadrzędnym strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej, jako całości; w praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji. Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym stałemu monitoringowi i ewaluacji zadań. Wprowadzenie procedur monitoringu i ewaluacji pozwoli na wprowadzenie zmian w realizacji poszczególnych celów i zadań w zależności od zmieniających się warunków oraz potrzeb społecznych. Dokument

ma charakter kilkuletni; został przygotowany na lata 2016-2025. Jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m. in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

ROZDZIAŁ I. Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą na lata 2016-2025.

1.1. Źródła i podstawy prawne.

Obecnie wiele aktów prawnych reguluje zadania szeroko pojętej pomocy społecznej oraz innych dziedzin ze sfery społecznej takich jak : edukacja, zdrowie, rynek pracy, sport, kultura itd. Większość zadań realizowana jest przez samorządy terytorialne z dochodów własnych, subwencji i dotacji. Do realizacji zadań przewidziano również liczne programy m. in. takie jak :

- » program pomocy państwa w zakresie dożywiania
- » program powrót osoby bezdomnej do społeczności
- » krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- » program opieki nad dzieckiem i rodziną , w tym min. Karta Dużej Rodziny,
- » krajowy program zatrudnienia

Poza programami wynikającymi z przepisów ustawowych opracowano szereg programów resortowych, których powodzenie jest możliwe wyłącznie przy zaangażowaniu władz lokalnych, a nie tylko instytucji rządowych. Samorządy mają również obowiązek opracowywania własnych programów takich m. in. jak

- » program współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- » ocena zasobów pomocy społecznej –gminny program wspierania rodziny,
- » gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- » program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wielkość i różnorodność programów kierowanych do społeczności lokalnych wymaga sprawnej koordynacji. Wydaje się, że naturalnym narzędziem do realizacji tych celów może być także strategia rozwiązywania problemów społecznych.

1.1.1. Akty prawne regulujące problematykę pomocy społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 163), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą na lata 2016-2025 opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z obowiązującymi przepisami oraz wymogami prawnymi.

Na treść i realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ niżej wymienione, następujące akty prawne: Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na przestrzeni ponad 10 lat podlegała modyfikacjom, które niestety nie przyniosły spodziewanych rezultatów. Stąd konieczność wprowadzenia większej zmiany, która w sposób widoczny będzie oddziaływać na system pomocy społecznej. Również, obecna sytuacja społeczno – gospodarcza wymusza przeprowadzenie gruntownych zmian. Brak jest alternatywy dla tych propozycji, bowiem pozostawienie w całości obecnych rozwiązań, będzie skutkowało narastaniem zjawiska wykluczenia społecznego i popadaniem coraz większych grup społecznych w ubóstwo, co skutkowałoby wzrostem liczby osób, które w okresie najbliższych lat będą korzystały ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Taka sytuacja miałaby negatywny wpływ na stan finansów publicznych, a także w dalszym ciągu prowadziłaby do znacznego obciążenia budżetów samorządów lokalnych. Zgodnie z Projektem ZAŁOŻEŃ Projektu Ustawy o zmianie Ustawy o Pomocy Społecznej oraz niektórych innych ustaw projektuje się zmiany, których celem jest podniesienie efektywności systemu pomocy społecznej przez zwiększenie podmiotowości odbiorcy pomocy, który będzie miał większy niż dotychczas, wpływ na pokonanie swojej trudnej sytuacji życiowej, poprzez nie tylko współpracę z pracownikiem socjalnym, ale także poprzez świadomy wybór oferowanych usług socjalnych. Zmiany w systemie pomocy społecznej mają przyczynić się do tego, aby przyznawane świadczenia, oferowane usługi socjalne, w tym praca socjalna, odpowiadały rzeczywistym potrzebom i możliwościom osób i rodzin, a zastosowane mechanizmy bardziej mobilizująco aktywizująco wpływały na ich postawy oraz poprawę gotowości aktywnego udziału w życiu publicznym, w tym współdziałania z lokalnym środowiskiem społecznym.

Pozostałe akty prawne:

- » Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016, poz.446),
- » Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.),
- » Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 nr 127 poz. 721 z późn. zm.);
- » Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2011. poz.127, 721 z późn. zm);
- »Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015, poz.149 z późn. zm.)

- » Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005, poz. 1493);
- » Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008, poz. 1027 z późn. zm.);
- » Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. ,poz. 135 z późn. zm.).
- » Ustawa z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2011,poz. 235),
- » Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. – z 2012 roku, poz. 1356 z późn zm.);
- » Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.);
- » Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 poz. 1375 z późn zm.);
- » Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1442);
- » Ustawa z dnia 29 maja 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2010r., poz. 1536);
- » Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2006 nr 139 poz. 992 z późn. zm.);
- » Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 35 poz. 305);
- » Ustawa o pomocy osobom uprawnionych do alimentów z dnia 7 września 2007r. (Dz. U. z 2012r. ,poz. 1228 z późn. zm.)
- » Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U 2012 r. poz. 788 z późn. zm.),
- » Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tj. z. U 1964 r., poz. 93 z późn. zm.)
- »Ustawa z dnia 04 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 567);

1.1.2.Zgodność z dokumentami programowymi na poziomie europejskim, krajowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ryglice na lata 2016-2025, w generalnych zasadach jest dokumentem zgodnym z założeniami polityki społecznej UE, co stwarza możliwości korzystania z funduszy unijnych skierowanych na rozwiązanie różnych problemów społecznych. Politykę społeczną Wspólnoty Europejskiej określają traktaty i inne dokumenty odnoszące się do zagadnień społecznych. Najważniejsze z nich to: Wspólnotowa Karta Praw Socjalnych Pracowników, Traktaty z Maastricht i Amsterdamski. Przełomowym w podejściu UE do problematyki społecznej był szczyt Luksemburski, następstwem, którego było wypracowanie Europejskiej Strategii Zatrudnienia, która ma fundamentalne znaczenie dla zastosowania, stale aktualizowanego Europejskiego Funduszu Społecznego – głównego źródła finansowania problemów społecznych. Głównym założeniem polityki społecznej UE jest zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego metodą otwartej koordynacji (open method of coordination – OMC). Założenia te zostały przyjęte podczas szczytu Lizbońskiego w 2000 r. W ramach OMC, podstawowe cele dla wszystkich krajów są ustalane wspólnie, a następnie przedkładane na strategię poszczególnych państw. Przyjęta w Nicei Europejska Agenda Społeczna wyznacza główne cele w odniesieniu do zwalczania wykluczenia społecznego i ubóstwa, będące podstawą Krajowych Planów Działania na rzecz Integracji Społecznej. Formułując cele zadbano o ich spójność z założeniami, priorytetami i dokumentami

obowiązującymi w Unii Europejskiej: W 2002 roku w Nicei, Rada Europejska przyjęła cztery cele zwalczania ubóstwa i wykluczania społecznego na obszarze Unii Europejskiej i zwiększanie udziału w zatrudnieniu i dostępu do środków, praw, dóbr i usług,

- » zapobieganie ryzyku wykluczenia społecznego,
- » pomoc dla najbardziej potrzebujących,
- » mobilizacja wszystkich odpowiednich instytucji.

Strategia Polityki Społecznej otworzyła Polsce dostęp do najważniejszego instrumentu finansowego, jakim jest Europejski Fundusz Społeczny. Zadania realizowane przez fundusz sprowadzają się do:

- » aktywnych form zwalczania bezrobocia,
- » przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- » promowanie i oprawa kształcenia ustawicznego,
- » doskonalenie kadry i rozwój przedsiębiorczości,
- » aktywizacji zawodowej kobiet.

KONTEKST EUROPEJSKI.

EUROPA 2020 - jest nową strategią gospodarczą Unii Europejskiej zastępującą Strategię Lizbońską. Nowe wyzwania takie, jak światowy kryzys finansowy zmusiły Europę do redefinicji zarówno celów, jak i instrumentów wspierających rozwój gospodarczy. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną .

Podstawowymi instrumentami realizacji celów strategii „Europa 2020” są opracowywane przez państwa członkowskie UE, Krajowe Programy Reform oraz przygotowane przez KE inicjatywy przewodnie, realizowane na poziomie UE, państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych, a wśród nich min.:

- Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia – stworzenie warunków do unowocześnienia rynków pracy, przez ułatwienie mobilności pracowników i rozwój ich umiejętności, w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia oraz zapewnienie trwałości europejskich modeli społecznych;
- Europejski program walki z ubóstwem – zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej poprzez pomoc osobom biednym i wykluczonym oraz umożliwienie im aktywnego uczestniczenia w życiu ekonomicznym i społecznym.

Na płaszczyźnie krajowej Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą na lata 2016-2025, zgodna jest w swych założeniach i proponowanych kierunkach działań z następującymi dokumentami: STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020. W Strategii

Rozwoju Kraju 2020, przedstawione są cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego Polski w najbliższej dekadzie oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia Rozwoju Kraju 2020 za konieczne uznaje kompleksowe ujęcie działań w zakresie bezpieczeństwa socjalnego obywateli znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020 Głównym celem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Poza celem głównym w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego wyznaczono pięć celów szczegółowych:

KONTEKST KRAJOWY

- » wzrost zatrudnienia;
- » wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej, jakości funkcjonowania osób starszych;
- » poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- » poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- » podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości. Realizacja celów SRKL powinna, w perspektywie roku 2020, pozwolić na to, by Polska, dzięki rozwiniętemu rynkowi pracy i wysokiemu poziomowi zatrudnienia w połączeniu z wysokiej, jakości systemem kształcenia oraz efektywną opieką zdrowotną, stawała się coraz bardziej nowoczesnym, atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem do życia. Przedmiotowa strategia odzwierciedla cele programu Europa 2020, wpisuje się w nie poprzez wskazanie na potrzebę kształtowania warunków dla rozwoju konkurencyjnej gospodarki rynkowej, ukierunkowanej na zwiększanie spójności społecznej oraz przezwycięzanie społecznych barier rozwoju. Zapisy SRKL bezpośrednio wpisują się w cele Strategii Rozwoju Kraju 2020. W szczególności odnoszą się one do priorytetów opisanych w dwóch następujących obszarach strategicznych: Konkurencyjna gospodarka (cele: zwiększenie innowacyjności gospodarki oraz rozwój kapitału ludzkiego), a także Spójność społeczna i terytorialna (cele: integracja społeczna oraz zapewnienie dostępu i określonych standardów usług społecznych).

KRAJOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu jest bezpośrednim odniesieniem do 9 priorytetu Wspólnych Ram Strategicznych, określa założenia polityki państwa w w/w zakresie. Przedmiotowy program stanowi dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, ustanowiony w celu realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju – Strategii Rozwoju Kraju 2020 oraz Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego. Podstawowym problemem dla krajowego programu jest niezdolność gospodarstw domowych do pokrywania wydatków koniecznych, związanych z podstawowymi potrzebami ich członków w wymiarach biologicznym i społecznym, zobowiązaniami z przeszłości (spłacanie zaległości i długów) i przynajmniej minimalnymi oszczędnościami (zabezpieczenie w razie nagłych i nieprzewidzianych wydatków). Aby ten problem zminimalizować należy oddziaływać na warunki, w jakich funkcjonują gospodarstwa domowe, aby mogły one

podejmować dobre dla siebie i społeczeństwa decyzje o inwestowaniu w swój potencjał zatrudnieniowy i zarobkowy oraz decyzje dotyczące poziomu jego realizacji przez ich dorosłych członków. Celem całej Unii Europejskiej jest zmniejszenie skali ubóstwa lub wykluczenia społecznego o 20 mln osób. Odpowiedni cel krajowy przyjęty przez Polskę brzmi: obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub deprivacją materialną i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy.

1.2.Zadania Gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, zwana dalej Ustawą, określa warunki prawne i organizację systemu pomocy społecznej, poprzez:

- » ustalenie zadań w zakresie pomocy społecznej;
- » wskazanie rodzajów świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania;
- » określenie zasad organizacji pomocy społecznej;

Ustalenie zasad i trybu postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Według Ustawy pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- » ubóstwa,
- » sieroctwa,
- » bezdomności,
- » bezrobocia,
- » niepełnosprawności,
- » długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- » przemocy w rodzinie,
- » potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- » potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- » bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- » braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- » trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- » trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- » alkoholizmu lub narkomanii,
- » zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- » klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z ustawą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
 2. Sporządzenie oceny w zakresie pomocy społecznej.
 3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.
 4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.
 5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.
 6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
 7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom mniemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach finansowanych ze środków publicznych.
 8. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego.
 9. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem.
 10. Praca socjalna.
 11. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
 12. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych.
 13. Dożywianie dzieci.
 14. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.
 15. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.
 16. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.
 17. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
 18. Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.
 19. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.
 20. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- Ponadto do zadań własnych gminy należy:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.
2. Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze.
3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.
4. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

5. Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Charakterystyka gminy.

2.1. Podstawowe informacje o gminie.

2.1.1. Demografia.

Gmina Solec nad Wisłą położona jest w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, w dolinach rzek: Wisły, Kamiennej i Krępanki. Obszar gminy o powierzchni 130,35 km² tj. 13 035 ha należy do powiatu lipskiego. Wschodnią granicę gminy stanowi rzeka Wisła, która jest równocześnie granicą między województwami mazowieckim i lubelskim. Od północy graniczy z gminą Chotcza, od zachodu z gminą Lipsko w województwie mazowieckim, a od południa z gminą Tarłów w województwie świętokrzyskim.

Na system osadniczy składa się 24 miejscowości, które tworzą 21 sołectw. Rolę ośrodka gminnego pełni miejscowość Solec nad Wisłą, która jest największą co do wielkości miejscowością gminy.

Teren gminy charakteryzuje się brakiem uprzemysłowienia. Jest gminą typowo rolniczą, dominuje rolnictwo indywidualnych gospodarstw. Powierzchnia lasów stanowi 21 %, użytki rolne zajmują 74 %, pozostała część to infrastruktura i nieużytki. Obszary leśne skupione są w południowo-zachodniej części gminy. Występują w nich przede wszystkim sosny, jodły, buki, dęby; bogate są w runo leśne i zwierzynę. Teren gminy nieskażony przemysłem zalicza się do ekologicznie czystych. Głównym walorem gminy są czysta woda, powietrze i malownicze krajobrazy.

Gmina intensywnie inwestuje w swój rozwój, poprawę infrastruktury technicznej, komunalnej i komunikacyjnej, ochronę środowiska, oświatę, kulturę i sport. Pomimo ograniczonych środków budżetowych w stosunku do zakresu realizowanych przez nią zadań, ostatnie lata to systematyczne działania w zakresie rozwoju gminy.

Stan ludności według wieku i płci charakteryzuje poniższa tabela:

Tabela 1. Liczba ludności według wieku i płci w 2015 r.

Grupy wiekowe	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0-15	361	357	718
16-18	129	124	253
Wiek produkcyjny	1467	1793	3260
Wiek poprodukcyjny	805	369	1174

Źródło: Dane Urzędu Gminy- USC

Według przytoczonych powyżej danych Urzędu Gminy liczba mieszkańców Gminy

Solec nad Wisłą w 2015 roku wynosiła 5 405 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia ok. 24 mieszkańców na 1 km².

Tabela 2. Urodzenia i zgony na terenie Gminy Solec nad Wisłą w latach 2010-2015.

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2010	64	63
2011	53	76
2012	49	81
2013	60	73
2014	51	82
2015	42	89

Źródło: Dane Urzędu Gminy- USC

Biorąc pod uwagę dane Urzędu Gminy z szesciu lat, na terenie Gminy Solec nad Wisłą w latach 2010-2015 zarówno liczba urodzeń jak i zgonów jest zmienna. Corocznie jest znacznie mniej urodzeń niż zgonów.

Zmniejszanie się liczby zgonów przy utrzymującej się na podobnym poziomie liczbie nowych urodzeń decyduje o dodatnim przyroście naturalnym na terenie gminy. W analizowanym okresie nie odnotowano na terenie Gminy Solec nad Wisłą ani jednego roku, w którym przyrost naturalny byłby dodatni.

Tabela 3. Liczba nowo zawieranych małżeństw na terenie Gminy Solec nad Wisłą w latach 2010-2015.

Lata	Ilość małżeństw
2010	71
2011	49
2012	51
2013	71
2014	67
I kw.2015	4

Źródło: Dane Urzędu Gminy- USC

Liczba nowo zawieranych małżeństw na terenie gminy w latach 2010 -2015 po wyeliminowaniu rocznych wahań utrzymywała się na podobnym poziomie. Średnia dla całego analizowanego okresu wynosi 61,8 nowych małżeństw rocznie.

Tabela 4. Migracje ludności na terenie Gminy Solec nad Wisłą w latach 2010-2015.

lata	zameldowania	wymeldowania
2010	31	49
2011	41	49
2012	23	52
2013	37	60
2014	21	68
I kw.2015	9	10

Źródło: Dane Urzędu Gminy- USC

Drugim obok przyrostu naturalnego wynikiem zmian demograficznych są migracje ludności. Proces migracji w gminie Solec nad Wisłą przedstawia tabela nr 4.

Największa ruchliwość wystąpiła w 2014 roku. Zameldowało się wówczas 21 osób w 2013 roku 37 osób, a wymeldowało się w 2014 r. 68 osób, w 2013r. 60 osób. Od 2013 roku występują coraz większe różnice pomiędzy zameldowaniem, a wymeldowaniem, co ma także wpływ na zmniejszenie się liczby ludności gminy. Drastycznym przykładem zmian w liczbie ludności jest miejscowość Kazimierówka, która w latach 60-tych liczyła 85 mieszkańców, a obecnie zameldowane są 2 osoby.

Migracja ludności związana jest głównie z migracją zawodową do dużych miast i do zachodnich krajów Unii Europejskiej. Zwiększona liczba wyjazdów w poszukiwaniu pracy do krajów europejskich nastąpiła od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej i stale wzrasta. Mieszkańcy wyjeżdżający do pracy poza granicami kraju to najczęściej ludzie młodzi, którzy podejmują legalną pracę, a także osoby w wieku powyżej 30 roku życia, którzy przeważnie szukają pracy dorywczej, bądź sezonowej, ze względu na to, że w Polsce pozostawiają rodzinę i dzieci.

Na terenie gminy obserwowalne jest występowanie ujemnego salda migracji. Dodatkowo owe saldo zwiększyło się, zwłaszcza po roku 2012. Wpływ na taki stan rzeczy ma przede wszystkim zmniejszenie się liczby ludności napływającej do gminy. Znaczący jest też fakt, że w 2005r., decyzją Rady Ministrów, terytorium gminy zmniejszyło się o dwa sołectwa położone po drugiej stronie Wisły; Kępa Gostecka i Kępa Solecka. Sołectwa te weszły w skład lubelskiej gminy Łaziska.

Tabela 5. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Solec nad Wisłą.

L.p.	Nazwa Miejscowości	Liczba mieszkańców		
		Stan na 31. 12. 2013 r.	Stan na 31. 12. 2014 r.	Stan na 31. 12. 2015 r.
1.	Boiska	272	280	283
2.	Boiska-Kolonia	96	90	86
3.	Dziurków	431	430	424
4.	Glina	189	183	185
5.	Kalinówek	54	49	47
6.	Kępa Piotrowińska	138	131	125
7.	Kłudzie	119	121	124
8.	Kolonia Nadwiślańska	62	62	60
9.	Kolonia Raj	39	38	39
10.	Raj	63	63	61
11.	Las Gliniański	67	62	60
12.	Pawłowice	414	408	399
13.	Kolonia Wola Pawłowska	90	84	82
14.	Przedmieście Bliższe	242	241	240
15.	Przedmieście Dalsze	494	492	487
16.	Sadkowice	511	506	496
17.	Sadkowice-Kolonia	281	273	268
18.	Słuszczyn	161	161	157
19.	Solec nad Wisłą	987	983	990
20.	Kazimierówka	2	2	2
21.	Wola Pawłowska	233	231	229
22.	Marianów	47	50	50
23.	Zemborzyn Drugi	125	116	117
24.	Zemborzyn Pierwszy	416	414	421
	Razem	5533	5470	5432

Źródło: Dane Urzędu Gminy - USC

Ludność w gminie rozmieszczona jest nierównomiernie. Dominującą jednostką osadniczą jest miejscowość Solec nad Wisłą, który obecnie zamieszkuje 990 osób, co stanowi 18,23% ogółu mieszkańców gminy. Spośród wszystkich miejscowości gminy drugą, co do liczby ludności miejscowością są Sadkowice liczące 496 mieszkańców, następnie: Przedmieście Dalsze (487), Dziurków (424), Zemborzyn Pierwszy (421), Pawłowice (399)

2.1.2. Aktywność gospodarcza.

Jest to gmina wiejska, o charakterze rolniczym bez rozwiniętego przemysłu, z gospodarką silnie zdominowaną przez rolnictwo indywidualne. Czynnych podmiotów gospodarczych tworzących miejsca pracy jest 109. Liczbę przedsiębiorców w poszczególnych sektorach obrazuje tabela 6.

Tabela 6. Przedsiębiorcy wpisani do ewidencji działalności gospodarczej

Lp.	Sektor	Ilość przedsiębiorców		
		2013	2014	2015
1.	Działalność produkcyjna	8	8	7
2.	Działalność handlowa	46	42	42
3.	Działalność usługowa	62	63	59
4.	Gospodarstwa agroturystyczne	1	1	1
Razem		117	114	109
1.	Prywatny	116	113	108
2.	Publiczny	0	0	0

Opracowanie własne - dane ewidencji działalności gospodarczej.

Aktywność gospodarcza mieszkańców gminy jest stosunkowo niewielka, choć zauważa się tendencję spadkową. Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to głównie małe firmy rodzinne działające w branży handlowej i usługach. Niewielka aktywność gospodarcza wynika przede wszystkim ze względu na trudności w rozpoczęciu pracy na własny rachunek. Trudności te wynikają z braku funduszy na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczych oraz wymagań prawnych (formalnych), jakie trzeba spełnić.

2.1.3. Trendy społeczno-gospodarcze.

Na podstawie różnych wskaźników charakteryzujących gminę Solec nad Wisłą można wywnioskować kierunki i trendy, które będą cechowały sytuację gminy.

Analizując gęstość zaludnienia na przełomie ostatnich lat, zauważono, że utrzymuje się ona na podobnym poziomie, lub może nawet w najbliższych latach nieco wzrosnąć w związku z ogólną tendencją przemieszczania się ludności z dużych miast na wieś.

Przyrost naturalny w gminie utrzymuje się mniej więcej na wyrównanym poziomie. Wpływ na to może mieć wzrost dochodowości mieszkańców, oraz wsparcie ze strony państwa na rzecz polityki prospołecznej.

Oceniając strukturę wieku ludności w latach 2010-2015 występował spadek osób w wieku przedprodukcyjnym, na rzecz osób w wieku produkcyjnym. Niepokojącym zjawiskiem jest również wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co w przyszłości będzie skutkowało większymi obciążeniami dla społeczeństwa oraz instytucji opieki zdrowotnej i społecznej. Niekorzystnie jawi się również problem zmniejszającej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, co na przestrzeni kilku lub kilkunastu lat przy zmniejszającym się bezrobociu i wzroście podaży miejsc pracy może doprowadzić do zmniejszenia się zasobów pracy.

W związku z obecną polityką rolną państwa, w której promowane są głównie gospodarstwa wielkoobszarowe, na rzecz likwidacji małych gospodarstw, część osób zatrudnionych w sektorze rolnym będzie szukało miejsc pracy poza rolnictwem.

Obecny wzrost gospodarczy i powstawanie nowych miejsc pracy może mieć również wpływ na rozwój i powstawanie nowych zakładów, firm, a co za tym idzie wzrost dochodowości Gminy i dalsze zmniejszanie się bezrobocia.

2.2. System pomocy społecznej w gminie.

2.2.1. Instytucje zajmujące się pomocą społeczną (z uwzględnieniem organizacji społecznych oraz instytucji powiatowych).

W gminie Solec nad Wisłą funkcjonują organizacje związane z systemem pomocy społecznej. Są to między innymi placówki oświatowe, jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, stowarzyszenia oraz inne organizacje formalne i nieformalne. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz działających na terenie gminy organizacji oraz instytucje zewnętrzne (przeważnie szczebla powiatowego), które współdziałają z gminą w kwestii pomocy społecznej.

Tabela. 7. Instytucje zajmujące się pomocą społeczną

Lp	Nazwa instytucji/organizacji	Adres siedziby	Rodzaj działalności
Placówki opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych o zasięgu powiatowym i wojewódzkim			
1.	Dom Pomocy Społecznej w Lipsku	ul. 1-go maja 79, Lipsko	Całodobowa opieka nad osobami niepełnosprawnymi umysłowo z wydzielonym oddziałem dla osób przewlekłe somatycznie chorych
2	Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipsku i Łaziskach	ul. Kilińskiego, Lipsko; Łaziska 27-310 Ciepielów	Dzienna opieka nad osobami z zaburzeniami psychicznymi
3.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Lipsku i Siennie	ul. Zwoleńska 11, Lipsko; ul. Szkolna 2, Sienno	Dzienna opieka z elementami terapii dla osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Hucie	Huta, 27-300 Lipsko	Całodobowa opieka z dostępem do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym dla dzieci niepełnosprawnych
Placówki oświatowe na terenie Gminy			
5.	Zespół Szkół Samorządowych w Solcu nad Wisłą	ul. Kościuszki 20, Solec nad Wisłą	Nauczanie na poziomie podstawowym i gimnazjalnym
6.	Zespół Szkół Samorządowych w Pawłowicach	Pawłowice	Nauczanie na poziomie podstawowym i gimnazjalnym z oddziałem przedszkolnym klasa „0”
Placówki wychowania pozaszkolnego na terenie powiatu			
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lipsku	ul. Zwoleńska 11, Lipsko	Opieka pedagogiczna i psychologiczna
8.	Świetlica Środowiskowa przy Parafii Rzymsko-Katolickiej w Siennie	ul. Rynek, Sienno	Opiek nad dziećmi i młodzieżą w godzinach pozalekcyjnych

Instytucje związane z kulturą na terenie gminy			
9.	Gminny Ośrodek Kultury w Solcu nad Wisłą	Plac Bolesława Śmiałego 6, Solec nad Wisłą	Organizacja życia kulturalnego w gminie
11	Gminna Biblioteka Publiczna w Solcu nad Wisłą	ul. Rynek 1, Solec nad Wisłą	Upowszechnianie kultury
12	Wiejski Dom Kultury w Dziurkowie	Dziurków, 27-320 Solec nad Wisłą	Upowszechnianie kultury
Instytucje pomocy społecznej i opieki prawnej o zasięgu gminnym i powiatowym			
13	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	ul. Rynek 1, Solec nad Wisłą	Pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, praca socjalna, Przeciwdziałanie zjawiska przemocy w rodzinach
14	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku	ul. Hłżecka 6, Lipsko	Pomoc społeczna, praca socjalna, poradnictwo prawno- psychologiczne, o zasięgu powiatowym
15	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Plac Bolesława Śmiałego 6, Solec nad Wisłą	Pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych
16	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Lipsku	ul. Partyzantów, Lipsko	Nadzór nad skazanymi wyrokiem sądowym
17	Powiatowy Urząd Pracy w Lipsku	ul. Rynek, Lipsko	Pomoc prawna dla bezrobotnych, pośrednictwo pracy
18	Punkt Posterunku Policji w Solcu nad Wisłą	ul. Rynek, Solec nad Wisłą	Czuwanie nad bezpieczeństwem w gminie
19	Komenda Powiatowa Policji w Lipsku	ul. Spacerowa 3, Lipsko	Czuwanie nad bezpieczeństwem w powiecie
Placówki opieki zdrowotnej i terapii uzależnień na terenie Gminy			
20	Niepubliczny Z. O. Z. „W. Chechliński i E. Woźniak” w Solcu nad Wisłą i Pawłowicach	ul. Słoneczna, Solec nad Wisłą; Pawłowice	Opieka zdrowotna
21	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lipsku	ul. Śniadeckiego 1, Lipsko	Opieka zdrowotna
22	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Długoterminowej Opieki Psychiatrycznej w Lipsku	ul. Śniadeckiego 1, Lipsko	Opieka psychiatryczna, poradnia zdrowia psychicznego
23	Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Lipsku	ul. Śniadeckiego 1, Lipsko	Pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych
24	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Długoterminowej w Lipsku	ul. Śniadeckiego 1, Lipsko	Opieka medyczna dla osób starszych, somatycznie przewlekle chorych

Stowarzyszenia i inne organizacje działające na terenie Gminy Solec nad Wisłą			
25	Stowarzyszenie na Rzecz Gminy Solec nad Wisłą – Wisła	Plac Bolesława Śmiałego 6, Solec nad Wisłą	Działania na rzecz rozwoju i promocji Gminy Solec nad Wisłą
26	Stowarzyszenie Przyjaciół Solca	Plac Bolesława Śmiałego 6, Solec nad Wisłą	Działania na rzecz rozwoju kultury i promocji Solca nad Wisłą
27	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Przedmieściu Dalszym	Przedmieście Dalsze 1	Działalność w zakresie prowadzenia placówki oświatowej z oddziałami przedszkolnymi.
28	Stowarzyszenie "Most" Gmina Solec nad Wisłą	ul. Polna 5 Solec nad Wisłą	Działania na rzecz rozwoju i promocji Gminy Solec nad Wisłą
29	Stowarzyszenie Kołowrót	Pawłowice 109	Rozwój i promocja regionu, sport, turystyka rekreacja.
30	Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej	Solec nad Wisłą, Przedmieście Bliższe, Pawłowice, Sadkowiec, Wola Pawłowska, Boiska	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
Parafie			
31	Parafia Rzymsko – Katolicka w Solcu nad Wisłą	Pl. Bolesława Śmiałego 5	Działalność duszpasterska, pomoc materialna, organizacja imprez kulturalnych
32	Parafia Rzymsko – Katolicka w Pawłowicach	Pawłowice	Działalność duszpasterska, pomoc materialna, organizacja imprez kulturalnych
33	Parafia Rzymsko – Katolicka w Zemborzynie	Zemborzyn, 27-330 Pawłowice	Działalność duszpasterska, świetlice środowiskowe

2.2.2. Charakterystyka grup objętych pomocą społeczną w gminie.

Głównym realizatorem zadań pomocy społecznej państwa oraz koordynatorem działań na terenie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jego celem jest skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. GOPS wykonuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych, z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o dodatkach mieszkaniowych, o zatrudnieniu socjalnym, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej.

Podstawę urzeczywistnienia koncepcji rozwiązań problemów mieszkańców gminy stanowi:

- rozpoznanie środowisk, które najczęściej rodzą zapotrzebowanie na pomoc przez

wykwalifikowanych pracowników socjalnych,

- współpraca z lokalnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej i polityki społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej w art. 17 do zadań gminy o charakterze obowiązkowym zalicza między innymi:

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych oraz celowych,
 - praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywanie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie kosztów za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Jednym z najważniejszych zadań pełnionych przez GOPS jest praca socjalna, czyli działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest dziewięciu pracowników: kierownik, trzech pracowników socjalnych w terenach socjalnych, asystent rodziny, dwie osoby realizujące świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz dwie opiekunki.

Tabela 8. Liczba mieszkańców gminy a liczba osób korzystających z pomocy GOPS na terenie gminy w latach 2012 – 2015.

	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkańców	5526	5533	5470	5432
Liczba korzystających z pomocy	312	347	301	329
% udział korzystających do liczby mieszkańców	6,65	6,27	5,50	6,06

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą.

Jak widać na załączonej tabeli liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nie jest stała. Ma to związek ze zmieniającą się wysokością środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, a to z kolei spowodowane jest zmianą przepisów i ustawy o pomocy społecznej. Na taki stan rzeczy wpłynęło znaczne zmniejszenie się środków na zadania zlecone.

Tabela 9. Powody przyznania pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2012 – 2015.

Lp.	Powody trudnej sytuacji życiowej	2012		2013		2014		2015	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	178	519	187	539	114	305	97	264
2.	Bezrobocie	109	299	118	535	129	374	115	343
3.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczej	27	108	29	116	30	113	31	101
4.	Nieppełnosprawność	39	96	43	101	44	105	46	101
5.	Długotrwała choroba	64	186	71	202	72	199	75	209
6.	alkoholizm	44	129	45	133	54	137	47	126
7.	Ochrona macierzyństwa	23	72	25	79	26	86	18	62
8.	sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Przemoc w rodzinie	bd	bd	23	58	16	39	2	5

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż najczęstszą przyczyną udzielania pomocy mieszkańcom Gminy Solec nad Wisłą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest ubóstwo i bezrobocie. To właśnie osoby i rodziny, których do ubóstwa doprowadziło bezrobocie, w głównej mierze są objęte opieką społeczną. Duży odsetek osób korzystających z pomocy stanowią również osoby nieradzące sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problem ten dotyczy członków rodzin wielodzietnych, którzy często pozostają bez pracy. Problem ten dotyczy podobnej liczby rodzin niepełnych, aczkolwiek w tym przypadku liczba osób bezpośrednio korzystających z pomocy jest znacznie mniejsza. Jednak znaczna liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych to rodziny niedotknięte ani problemem wielodzietności, ani też problemem braku jednego z rodziców. To przede wszystkim rodziny osób bezradnych życiowo, pozostających od dłuższego czasu bez pracy, czy też dotkniętych różnego rodzaju patologiami.

Kolejnym co do wielkości problemem będącym przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest niepełnosprawność i alkoholizm. Następnie należy wymienić problemy związane z długotrwałą chorobą oraz potrzebą ochrony macierzyństwa. Na terenie Gminy Solec nad Wisłą jedynie w śladowych ilościach występują przypadki korzystania z pomocy z powodu sieroctwa i przemocy w rodzinie.

Szczególne wsparcie ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kierowane jest do dzieci uczących się na terenie gminy. Poza zadaniami gminy określonymi w art. 17 ust. 1 pkt. 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którymi do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy między innymi dożywianie dzieci, w Gminie Solec nad Wisłą od 2009 roku realizowany był rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem programu jest ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. spowodowała przeniesienie niektórych zadań do zakresu świadczeń rodzinnych. Takie kategorie zadań jak: zasiłki rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne i macierzyńskie od 1 maja 2004 r. realizowane są w oparciu o przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Znaczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej od 2004 r. jest wynikiem przejścia części świadczeń do zakresu świadczeń rodzinnych lub do ZUS (renty socjalne).

Analizując przyczyny trudnej sytuacji życiowej stwierdza się, że ubóstwo, które dotyka osoby i rodziny, jest najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej. Kolejnymi powodami korzystania z pomocy społecznej przez rodziny są:

- bezrobocie,
- wielodzietność,
- niepełnosprawność,
- długotrwałe choroby,
- status rodziny niepełnej.

29 grudnia 2005 r. została uchwalona przez Sejm ustawa o ustanowieniu Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem programu jest między innymi:

- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin,
- rozwój w gminach bazy żywieniowej,
- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania.

Program jest programem wieloletnim i będzie realizowany w latach 2006 – 2009, 2010- 2013, 2014-2020.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych funkcjonuje od maja 2004 r. Ustawodawca przewidział stopniowe przechodzenie świadczeniobiorców od innych płatników do gmin. Zakres świadczonej pomocy w formie świadczeń rodzinnych jest duży. Obejmuje nie tylko zasiłki rodzinne, ale również szeroki wachlarz dodatków do zasiłku rodzinnego, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki macierzyńskie, wychowawcze oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Liczba przyznanych świadczeń oraz kwoty przeznaczone na świadczenia rodzinne jest duża. Wynika to przede wszystkim z wyższego kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymywania świadczeń w porównaniu do kryterium dochodowego w pomocy społecznej. Jak wspomniano wyżej gmina stopniowo zwiększała liczbę korzystających ze świadczeń rodzinnych „przejmując” ich od innych instytucji. Dlatego też zauważany jest wzrost wydatków na świadczenia w latach 2013-2015, w którym to roku gmina stała się jedynym organem wypłacającym. Obecnie zauważany jest spadek liczby osób korzystających z zasiłków. Jest to wynikiem poprawiającej się sytuacji finansowej rodzin oraz rezygnacji z korzystania w Polsce ze świadczeń rodzinnych na rzecz świadczeń w krajach Unii Europejskiej w ramach koordynacji systemów ubezpieczenia społecznego, jaka ma miejsce w przypadku, gdy jeden z rodziców pracuje poza granicami kraju.

Ponadto na terenie gminy realizowana jest pomoc materialna dla uczniów w ramach programów:

- **„Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”**- pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym jest udzielana w dwóch formach:

a) stypendia szkolne;

Uprawnionymi do otrzymywania stypendium szkolnego są uczniowie szkół, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. W szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

b) zasiłki szkolne;

Uprawnionymi do otrzymania zasiłku szkolnego są osoby znajdujące się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Środki na realizację tego programu pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa.

W ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pobudzeniu aktywności społecznej podejmowane są różne działania profilaktyczne polegające na organizacji czasu wolnego mieszkańców gminy. Głównym realizatorem tych działań są instytucje odpowiadające za kulturę, sport i rekreację oraz parafie.

Na terenie gminy działa gminna instytucja kultury, którą jest Biblioteka Publiczna w Solcu nad Wisłą. Na terenie gminy funkcjonuje jeden zespół śpiewaczy „Powiślacy”, którego repertuar związany jest z folklorem i jego popularyzacją.

Klimat i specyfika „Domu z Podcieniami” w Solcu, w którym znajduje się Gminny Ośrodek Kultury, zachęca do organizowania wystaw plastycznych i fotograficznych. Ponadto

w okresie sezonu letniego gmina organizuje różne imprezy kulturalne. Główną imprezą w tym okresie są „Piknik Nadwisłanski” w Solcu nad Wisłą oraz „Nadwiślańskie Święto Upraw Ogrodniczych” w Pawłowicach. Działalność kulturalna w gminie opiera się przede wszystkim na pracy Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej.

Zespół Interdyscyplinarny. W związku z art. 6, ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Wójt Gminy Solec nad Wisłą powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, do realizacji zadań objętych programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, którego obsługą zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zespół interdyscyplinarny składa się z przedstawicieli Policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, szkół z terenu Gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, kuratora.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – do ich zadań należy inicjowanie działań w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu w szczególności dla dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności zmierzających do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

2.2.3. Współpraca z innymi podmiotami (w tym zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej).

Aktywna działalność podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest ważnym elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną. Dla bieżącej pracy podmiotów prowadzących tę działalność istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń, jak również współpraca z samorządem gminnym. Organizacje pozarządowe w istotny sposób wpływają na jakość życia społeczności lokalne.

Głównym celem współpracy jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi. Służyć temu może wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych. Celami programu są również:

- umocnienie lokalnych działań, stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych,
- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w gminie Solec nad Wisłą,
- zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- otwarcie na innowacyjność, poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez samorząd.

Na terenie gminy zamieszkują osoby, które posiadają różnego rodzaju zdolności artystyczne i twórcze oraz ciekawe zainteresowania. Osoby te stanowią potencjał gminy, który można wykorzystać w działaniach na rzecz społeczności lokalnej. Mogliby przekazywać swoje umiejętności, зараżać pasją i rozwijać zainteresowania innych mieszkańców gminy. Celowym byłoby wykorzystanie potencjału drzemącego w tych ludziach na rzecz społeczności lokalnej oraz w celach zwiększania integracji społecznej.

2.3. Źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikacja.

2.3.1. Analiza obszarów polityki społecznej.

a) Kwestia mieszkaniowa.

Potrzeby mieszkaniowe mieszkańców gminy zaspokajane są w 89,4% poprzez budownictwo indywidualne, 5,4% mieszkań stanowi własność gminy, 2,1% - Skarbu Państwa, 3% zakładów pracy, 0,1% pozostałych podmiotów.

Tabela 10. Mieszkaniowy zasób komunalny gminy.

Rok	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba lokali mieszkalnych
2011	8	20
2012	8	20
2013	8	20
2014	8	18
2015	8	18

Opracowanie własne z GUS.

Na terenie gminy Solec nad Wisłą nie stwierdza się zjawiska bezdomności. Problemy społeczne związane z brakiem zamieszkiwania występują w wąskim zakresie.

b) System opieki zdrowotnej.

Na terenie gminy Solec nad Wisłą funkcjonują dwa ośrodki zdrowia w Pawłowicach i Solcu nad Wisłą, które obejmują mieszkańców gminy podstawową opieką zdrowotną. Opiekę zdrowotną sprawuje także Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Lipsku, w ramach którego funkcjonują poradnie specjalistyczne, oddziały szpitalne, laboratorium oraz pogotowie ratunkowe. W gminie prowadzona jest też jedna prywatna praktyka stomatologiczna.

Na terenie gminy funkcjonują dwie apteki w Solcu nad Wisłą oraz w Pawłowicach. Zakłady te obsługują nie tylko mieszkańców samych Pawłowic czy Solca nad Wisłą ale także ludność okolicznych miejscowości leżących na terenie gminy (razem 470 pacjentów).

Oprócz codziennych świadczeń medycznych do zadań Zakładów Opieki Zdrowotnej należy między innymi profilaktyka i edukacja zdrowotna. Bardzo ważnym problemem jest ochrona zdrowia rolników i domowników pracujących w gospodarstwach rolnych, jako, że gmina Solec nad Wisłą jest gminą typowo rolniczą.

Zdarzeniami najczęściej powodującymi wypadki są:

- upadek osób;
- uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta;
- zetknięcie się z ostrymi narzędziami rolniczymi lub innymi ostrymi przedmiotami;
- upadek przedmiotów;
- inne zdarzenia.

W 2014 r. na terenie naszej gminy zdarzyło się 12 wypadków podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej (w 2013 r. zanotowano 15 wypadków). Według Placówki Terenowej w Lipsku – Oddział Regionalny KRUS w Radomiu w ostatnich latach nie zauważa się tendencji wzrostowej wypadków przy pracy rolniczej.

W tej sytuacji ważną i celową sprawą staje się zwrócenie rolnikom uwagi na zagrożenia w gospodarstwach rolnych i podkreślenie wagi problemów związanych z ochroną ich życia i zdrowia.

c) Edukacja i opieka nad dzieckiem.

Na terenie Gminy Solec nad Wisłą funkcjonuje trzy placówki oświatowe, w tym jedna szkoła podstawowa w Przedmieściu Dalszym prowadzona przez organizację pozarządową oraz dwa zespoły szkół samorządowych, dla których organem prowadzącym jest gmina

- w Solcu nad Wisłą (w skład którego wchodzi: Publiczne Gimnazjum w Solcu nad Wisłą oraz Publiczna Szkoła Podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym w Solcu nad Wisłą),
- w Pawłowicach (w skład którego wchodzi: Publiczne Gimnazjum w Pawłowicach oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Pawłowicach).

Uczniowie spoza miejscowości, w których siedzibę mają placówki oświatowe dowożone są za pośrednictwem firmy przewozowej wyłonionej w formie przetargu publicznego. Baza lokalowa placówek składa się w większości z budynków o dobrym stanie technicznym, z zapleczem sportowym przy każdej z placówek (sale gimnastyczne oraz boiska). W każdej ze szkół funkcjonuje biblioteka szkolna, pracownia komputerowa z dostępem do Internetu, kuchnia ze stołówką. Tereny szkół są urządzone i ogrodzone.

Oprócz nauki ważnym elementem w życiu szkolnym jest ich wpływ na rozwój kultury w gminie. Szkoły poprzez swoją działalność (zespoły muzyczne, tańca, teatralno-poetyckie) stanowią wokół swojej siedziby miejsca rozwoju gminnej kultury.

Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, którego powstanie datuje się na 1866 rok. W skład zespołu wchodzi: Liceum Ogólnokształcące i Liceum Profilowane. Organem prowadzącym szkołę jest Powiat Lipski. Placówka posiada bardzo dobre wyposażenie pracowni

w komputery oraz inne pomoce dydaktyczne i wraz z doświadczoną kadrą pedagogiczną tworzą nowoczesną placówkę oświatową.

Działa również Centrum Kształcenia Ustawicznego składające się z Liceum Ogólnokształcącego i Policealnej Szkoły dla Dorosłych.

Na terenie gminy Solec znajduje się także Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, w którym mieszka 102 wychowanków w wieku od 13 do 20 lat.

Ostatnio zauważono, że młodzież coraz częściej podejmuje naukę w szkołach średnich i kontynuuje naukę na studiach wyższych. Wynika to z tego, że ludzie młodzi mają świadomość, że aby zaistnieć na rynku pracy i nie zasilać szeregu osób bezrobotnych, muszą inwestować w siebie, swoje wykształcenie i swoją przyszłość.

Gmina dysponuje stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią placówek oświatowo-wychowawczych. Poniższe tabele obrazują strukturę szkół podstawowych, gimnazjum i ponadgimnazjalnych w gminie.

Tabela 11. Sieć placówek oświatowych w gminie (stan na rok szkolny 2007/2008).

Placówki	Liczba
Oddziały przedszkolne	3
Szkoły Podstawowe	3
Gimnazjum	2
Szkoły ponadgimnazjalne, w tym:	
- Liceum Ogólnokształcące w Solcu nad Wisłą	1
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Absolwentów Szkół Zawodowych	1
- Liceum Profilowane	1

Opracowanie własne.

Tabela 12. Struktura szkół w gminie Solec nad Wisłą.

Nazwa szkoły	liczba dzieci/uczniów		Liczba etatów (stan na rok szkolny 2015/2016)
	2014/2015	2015/2016	
Oddziały przedszkolne w tym:	121	117	Zatr. w ZSS
w Solcu nad Wisłą	35	41	Zatr. w ZSS
w Pawłowicach	48	44	Zatr. w ZSS
w Przedmieściu Dalszym	38	32	Zatr. w ZSS
Zespół Szkół Samorządowych w Solcu nad Wisłą	76	85	21,68
Publiczna Szkoła Podstawowa w Pawłowicach	96	97	22,02
Publiczna Szkoła Podstawowa w Przedmieściu Dalszym	46	53	9,7
Gimnazjum w ZSS w Solcu nad Wisłą	50	36	Zatr. w ZSS
Gimnazjum w ZSS w Pawłowicach	63	54	Zatr. w ZSS

W tabeli 12 zestawiono dane z lat szkolnych 2014/2015 i 2015/2016. Z ich analizy wynika, że liczba uczniów ulega zwiększeniu. Niewielki wzrost dotyczy ilości uczniów we wszystkich rodzajach szkół. Wynika on przede wszystkim z obniżenia wieku obowiązku szkolnego.

W szkołach funkcjonują świetlice szkolne, które zapewniają młodzieży nie tylko opiekę, ale stwarzają również warunki do przejawiania różnorodnej aktywności, w tym także aktywności artystycznej, politechnicznej, zabawowej, czyli zapewnienia różnorodnych potrzeb ucznia sytuacjach pozalekcyjnych.

Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Wszelka pomoc w takim przypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych.

Grupa osób korzystających z pomocy GOPS na terenie Gminy Solec nad Wisłą, ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, jest trzecią co do liczebności spośród wszystkich korzystających z pomocy. W 2015 roku rodzin takich było 31, z czego 19 to członkowie rodzin wielodzietnych. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dotyka również rodziny niepełne.

d) System opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Osoby starsze, samotne i niepełnosprawne potrzebują więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, aby osiągnąć takie same lub zbliżone warunki życia jak inni. To wsparcie powinno być traktowane nie tylko jako przywilej, ale jako przysługujące prawo. Prognozy przewidują, że w 2018 r. będzie w Polsce około 6 mln osób powyżej 65 roku życia, stanowiących niemal 17% całej populacji.

Powyższe zagadnienie rodzi potrzebę rozbudowy usług socjalnych i zwiększenie zasobu usług opiekuńczych w środowisku jak również korzystania w większym stopniu z usług instytucjonalnych. Obecnie na terenie gminy proces starzenia się społeczeństwa nie stanowi problemu. Zwykle osoby starsze zamieszkują w otoczeniu najbliższej rodziny (rodziny wielopokoleniowe), gdzie mają zapewnioną opiekę i pomoc w codziennym funkcjonowaniu.

Z usług opiekuńczych średnio w roku 2015 korzystało 13 osób oraz 8 osób z usług instytucjonalnych całodobowych (DPS). Jednak z rozeznania środowiska wynika, że za kilka lat potrzeby w tym zakresie mogą zwiększyć się kilkakrotnie zarówno w zakresie usług opiekuńczych jak i specjalistycznych.

Od 2014 roku zauważono spadek zainteresowania możliwością skorzystania z usług opiekuńczych dziennych w ramach środowiskowego domu samopomocy (ŚDS). Obecnie

z usług pobliskiego PŚDS w Lipsku korzysta 6 osób z terenu naszej gminy. Uczestnictwo w ŚDS częściowo odciąża rodziny osoby niepełnosprawnej i wpływa pozytywnie na funkcjonowanie tych osób w środowisku.

Na terenie gminy niepełnosprawność stanowi dosyć istotny problem. Szacuje się, że ilość osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności wynosi ok.130 osób (świadzeniobiorcy GOPS). Liczba ta jest w rzeczywistości większa, ponieważ osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, które nie posiadają uprawnień do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej nie są ewidencjonowani w ośrodku pomocy społecznej. Gmina nie posiada również informacji na temat ilości wydanych orzeczeń o niepełnosprawności przez ZUS i KRUS, na podstawie których osoby je posiadające otrzymują wyłącznie świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych.

e) Rynek pracy i zatrudnienie.

Z uwagi na typowo rolniczy charakter gminy, znaczny procent jej mieszkańców związany jest z dwiema dziedzinami gospodarki: rolnictwem i leśnictwem. Na typowo wiejskich terenach podstawowym źródłem utrzymania jest praca we własnych indywidualnych gospodarstwach rolnych.

Na podstawie danych GUS liczba zatrudnionych w gospodarce rynkowej nieznacznie wzrasta. Głównie zatrudnieni pracują w sektorze publicznym oraz w branży usług rynkowych i nierynkowych. Drugą co do wielkości grupę pracujących stanowią zatrudnieni w rolnictwie, najmniejszą stanowią pracujący w budownictwie i przemyśle. Zauważa się wzrost zatrudnienia w sektorze prywatnym oraz spadek zatrudnienia w sektorze publicznym.

Bezrobocie w ujęciu podmiotowym rozpatrywane jest od strony osób dotkniętych tym problemem i oznacza stan bezczynności zawodowej osób zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość do jej podjęcia, dla których podstawą egzystencji są dochody z pracy. To określenie zawiera odniesienie do społecznych aspektów bezrobocia i wskazuje, że jest ono również kwestią społeczną.

Skutki ekonomiczne i społeczne bezrobocia (zwłaszcza długotrwałego) to:

- pogorszenie sytuacji materialnej aż do ubóstwa włącznie;
- pogorszenie stanu zdrowia;
- pogorszenie relacji między członkami rodziny;
- obniżenie umiejętności funkcjonowania w zorganizowanych formach życia społeczno-gospodarczego (brak wiary we własne siły, obniżenie samooceny, zanik gotowości i chęci do pracy);
- wzrost zachowań patologicznych (przestępczość, agresja, alkoholizm).

Poziom bezrobocia jest bardzo ważnym problemem społecznym i gospodarczym gminy. W powiecie stopa bezrobocia na dzień 31. 12. 2015 r. wynosiła 13,1%,.

Tabela 13. Bezrobotni w gminie.

Rok	Bezrobotni z prawem do zasiłku	w tym kobiety
2012	422	199
2013	406	180
2014	371	184
2015	329	157

Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lipsku.

Niepokojącym zjawiskiem jest stosunkowo niski procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w porównaniu z ogólną liczbą zarejestrowanych, choć zauważa się w okresie trzech lat tendencję wzrostową.

Wielu bezrobotnych z terenu gminy Solec nad Wisłą korzysta z pomocy społecznej. W 2015 r. świadczenia pieniężne przyznane były dla 26% zarejestrowanych bezrobotnych, od 2014 r. obserwuje się dynamikę spadkową – tylko co czwarty bezrobotny objęty był pomocą.

Tabela 14. Bezrobotni w gminie z prawem do zasiłku.

	ogółem		wśród kobiet	
	w liczbach	z prawem do zasiłku	w liczbach	w procentach
bezrobocie na terenie Gminy Solec nad Wisłą	329	3	1	0,91
bezrobocie na terenie powiatu lipskiego	2264	165	1002	44,26

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lipsku.

Bezrobocie w Gminie Solec nad Wisłą jest bliskie średniej stopy bezrobocia w całym powiecie lipskim. Jednak pomiędzy poszczególnymi gminami powiatu zachodzą dosyć istotne różnice w poziomie bezrobocia. I tak na przykład w gminie Siemno gdzie notuje się najwyższą stopę bezrobocia. Sytuacja na rynku pracy dużo gorzej wygląda na tle całego województwa mazowieckiego, gdzie poziom bezrobocia na koniec 2015 roku nie przekroczył 10 %. Bezrobocie w województwie mazowieckim było niższe w tym czasie od stopy bezrobocia w skali całego kraju.

Sytuacja bezrobotnych według wykształcenia w Gminie Solec nad Wisłą potwierdza ogólnopolskie tendencje. W najgorszej sytuacji są najslabiej wykształceni. Największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W nieco lepszej sytuacji są osoby z wykształceniem średnim, policealnym i podstawowym, aczkolwiek i w tej grupie odsetek bezrobotnych jest bardzo wysoki. Zdecydowanie najlepiej sytuacja przedstawia się wśród osób z wykształceniem wyższym.

Wysoka liczba bezrobotnych wynika z samej istoty wsi, czyli: rozproszonego mieszkalnictwa, a co się z tym nierozdzielnie łączy, małej koncentracji popytu, słabego zagospodarowania infrastrukturalnego, niskiego wykształcenia ludności gminy. Dla większości mieszkańców gminy główne źródło utrzymania stanowią własne gospodarstwa rolne.

f) Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne.

Na terenie gminy nie stwierdza się wysokiego poziomu przestępczości. Działania prewencyjne oraz zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego prowadzi Posterunek Policji w Solcu nad Wisłą.

Nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym czuwają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach Solec nad Wisłą, Sadkowice, Pawłowice, Wola Pawłowska, Boiska i Przedmieście Bliższe, które dodatkowo jako organizacje społeczne włączają się w działania na rzecz społeczności lokalnych.

Problemy wychowawcze z dziećmi wynikają głównie z braku należytej opieki i nadzoru ze strony rodziców nad dziećmi. Przypadki te pojawiają się przede wszystkim w rodzinach, w których stwierdza się problemy alkoholowe. Problemy wychowawcze przejawiają się głównie w problemach w nauce, kontaktem z papierosami i alkoholem oraz wulgarnym sposobem wyrażania się oraz nieliczne konflikty z prawem wśród uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Według informacji uzyskanych ze szkół najczęściej występujące problemy z dziećmi to problemy w nauce (zidentyfikowano ten problem u 28 uczniów ze szkół na terenie gminy).

Według informacji otrzymanej z Sądu Rejonowego w Lipsku opieką/nadzorem kuratora objętych jest 17 dzieci do 18 roku życia zamieszkujących na terenie gminy.

Kwestią rozwiązywania problemów alkoholowych zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Gminnym Ośrodku Kultury Realizuje ona Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który jest przyjmowany corocznie uchwałą rady Gminy Solec nad Wisłą.

Alkohol jest przyczyną wielu różnorodnych problemów społecznych i zdrowotnych. Problemy społeczne spowodowane alkoholem mogą dotyczyć:

- pijącej jednostki (bezrobocie, zaburzenia rozwoju psychofizycznego i kariery edukacyjnej nastolatków),
- życia rodzinnego (demoralizacja, przemoc, rozkład rodziny, zaburzenia emocjonalne, psychosomatyczne u dzieci),
- zaburzenia psychofizycznego rozwoju pijącej młodzieży.

Na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu nad Wisłą na terenie gminy szacunkowa liczba osób z problemem alkoholowym wynosi:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu – 43
- dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) – 136 dzieci
wychowujące się w rodzinach alkoholików – 79
- osoby pijące szkodliwie – 150
- ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym – 48

Ze środków budżetu gminy Solec nad Wisłą na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydatkowane kwoty przeznaczone głównie na:

- działalność punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem alkoholowym
- realizację programów i spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków, oraz zagrożenia zarażeniem wirusem HIV połączonych z pokazem udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;
- organizację festynów;
- zakup nagród na konkursy i imprezy promujące trzeźwy styl życia;
- zakup ulotek i broszur dotyczących uzależnień;
- udział w szkoleniach;
- wydanie opinii lekarskiej przez lekarza biegłego i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;

Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szereg akcji przeciwko przemocy w rodzinie spowodowało, że coraz więcej rodzin z problemem alkoholowym oraz występowaniem przemocy ujawnia się, szuka pomocy, zgłasza problem. Poprzez większą świadomość społeczną ofiary przemocy oraz osoby współuzależnione od alkoholu podejmują działania, mające na celu wyjście z trudnej sytuacji rodzinnej. Dlatego też zauważa się wzrost zgłoszeń o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie i tym samym rośnie ilość prowadzonych przez Posterunek Policji Niebieskich Kart. Jest to jednak zjawisko pozytywne, z uwagi na wzrost świadomości społecznej osób i rodzin zagrożonych przemocą.

Większość działań profilaktycznych, korekcyjnych i terapeutycznych związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych odgrywa istotną rolę także w rozwiązywaniu problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego. Istnieje wiele przykładów świadczących, iż terapia uzależnienia wspomagana samopomocową działalnością klubu abstynenta i grup AA, wywołuje pozytywne zmiany związane z przezwyciężeniem bezrobocia, ubóstwa i innych problemów tych osób i ich rodzin.

Na terenie gminy nie funkcjonują grupy terapeutyczne, ale osoby potrzebujące tej formy pomocy korzystają z grup istniejących przy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Lipsku zaś GKRPA wspiera osoby będące w trudnej sytuacji materialnej poprzez zwrot kosztów przejazdów na terapię oraz udziela pomocy organizacyjnej.

III. Podsumowanie i wnioski.

Z informacji GOPS w Solcu nad Wisłą wynika, iż w 2015 roku wydano decyzje administracyjne przyznające świadczenie dla 266 rodzin, w których zamieszkiwało 752 osoby.

Głównym powodem trudnej sytuacji życiowej i przyznawania pomocy przez GOPS jest: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie oraz niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i potrzeba ochrony macierzyństwa.

Analizując powyższe dane należy mieć na względzie, że dane statystyczne nie odzwierciedlają do końca faktycznej sytuacji, gdyż skala występowania omawianych zjawisk może być większa. Niektóre sytuacje problemowe występujące na terenie gminy nie są nam znane, gdyż rozgrywają się w tzw. zacisku domowym. Wszystkie wymienione powyżej problemy mogą ze sobą współistnieć lub wynikać jeden z drugiego. Niezbędne jest ich likwidowanie i zapobieganie im, w celu zmniejszenia patologii i marginalizacji ludności gminy. Dobrem nadrzędnym strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej jako całości; w praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji.

Zapisy Strategii mogą być realizowane przed wszystkim przy pomocy kapitału ludzkiego i społecznego. Rozwiązywanie najważniejszych problemów społecznych zależy, od jakości zasobów ludzkich i zaufania społecznego. Kapitał ludzki to: wiedza, umiejętności, kwalifikacje i zdolności ludzi do szybkiego oraz skutecznego radzenia sobie z problemami natury zarówno społecznej jak i psychologicznej. Kapitał społeczny jest uzupełnieniem kapitału ludzkiego. Składa się z relacji międzyludzkich, tj. zaufania, zrozumienia, wspólnych wartości, które integrują społeczność, a przez to umożliwiają wspólne działania. Potencjał intelektualny, zdobyte kwalifikacje i doświadczenia będą mogły być należycie spożytkowane w społeczeństwie opartym na wiedzy. Wdrożenie celu umożliwi prowadzenie satysfakcjonującego życia zawodowego. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz powszechny dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych jest jednym z najważniejszych wyzwań nowoczesnej gospodarki i nowoczesnego społeczeństwa. Bez rozwoju zasobów ludzkich nie będzie możliwe sprostanie wymogom nowoczesnego społeczeństwa. Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym stałemu monitoringowi i ewaluacji zadań. Wprowadzenie procedur monitoringu i ewaluacji pozwoli na wprowadzenie zmian w realizacji poszczególnych celów i zadań w zależności od zmieniających się warunków i potrzeb społecznych.

IV. REALIZACJA STRATEGII.

Misja, wizja rozwiązywania problemów społecznych. Wizja rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Solec nad Wisłą została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów strategicznych (problemowych).

Gmina Solec nad Wisłą dąży do rozwiązywania problemów wspólnoty, poprzez właściwe działania administracji samorządowej, stowarzyszeń jak i samych mieszkańców; dostrzegająca potencjał tkwiący w lokalizacji, historii i mieszkańcach; wspierająca lokalne inicjatywy, w szczególności: społeczne, kulturalne i edukacyjne. Każdy mieszkaniec czuje więź zarówno ze swoją miejscowością jak i całą gminą.

Tak sformułowana wizja pozwala na zdefiniowanie misji, w brzmieniu:

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą jest – uświadomienie aktualnej sytuacji społecznej oraz wytyczenie kierunków zmian do budowania gminy wspierającej i właściwie wykorzystującej aktywność oraz potencjału społeczności lokalnej, z uwzględnieniem istotnych uwarunkowań lokalnych.

Obszary priorytetowe, cele strategiczne, cele operacyjne i zadania. Określenie działań strategicznych zmierza w kierunku zabezpieczenia potrzeb socjalnych jednostek i rodzin, uzyskania stanu wolności od niedostatku, bądź od obniżenia poziomu życia spowodowanego utratą możliwości zarobkowania, chorobą, inwalidztwem, starością, zwiększonym obciążeniem rodzinnym, bezradnością oraz innymi sytuacjami losowymi. Głównym przesłaniem strategii jest podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w Gminie Solec nad Wisłą i destabilizujących życie mieszkańców. Zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin jest podstawowym zadaniem efektywnej polityki lokalnej. Zintensyfikowanie ukierunkowanych działań pomocy społecznej ma na uwadze doprowadzenie świadczeniobiorców do życiowego usamodzielniania i umiejętności rozwiązywania własnych problemów.

OBSZAR PRIORYTETOWY I : Wspieranie rodzin

W Gminie Solec nad Wisłą obserwuje się systematyczny wzrost liczby rodzin żyjących w ubóstwie. Rodzina wywiera istotny wpływ na kształtowanie się postaw, aspiracji i systemów wartości. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, błędne lub złe wypełnianie ról społecznych powoduje jej destrukcję a następnie przekazanie złych wzorców, z którymi identyfikują i utożsamiają się dzieci. W rodzinach dotkniętych dysfunkcją często występują u dzieci kłopoty z nauką, problemy wychowawcze, aż do wkraczania na drogę konfliktu

z prawem. Aktywizacja społeczności lokalnej dla rozwiązania trudnych problemów stanowi ważne i trudne wyzwanie dla pomocy społecznej.

Grupy docelowe:

1. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.
2. Rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Osoby uzależnione.
4. Rodziny osób uzależnionych. 5. Dzieci i młodzież .
6. Rodziny, w których występuje przemoc.

Cel strategiczny 1.

Zintegrowany system wsparcia i opieki nad dzieckiem oraz rodziną Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą na lata 2016-2025.

Cel operacyjny 1.1. Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej.

1. Świadczenie pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez asystenta rodziny .

Realizatorzy:

- GOPS, samorząd gminny, kuratorzy sądowi

2. Pomoc materialna i rzeczowa rodzinom wymagającym wsparcia, w tym min. pozyskiwanie nieodpłatne różnego rodzaju rzeczy i artykułów gospodarstwa domowego.

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, samorząd gminny

3. Promowanie i wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie członkom tych rodzin dostępności do różnorodnych dóbr i usług poprzez np. Kartę Dużej Rodziny.

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny.

4. Współpraca ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją.

Realizatorzy:

- GOPS, placówki oświatowe

5. Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych dla rodziców i opiekunów borykających się z problemami wychowawczymi i opiekuńczymi.

Realizatorzy:

- GOPS, zespół interdyscyplinarny, placówki oświatowe

Cel operacyjny 1.2. Wspieranie przeciwdziałania problemom wychowawczym dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. Tworzenie programów, kampanii społecznych i informacyjnych podnoszących kompetencje psychospołeczne rodziców.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe, GKRPA,

2. Tworzenie programów podnoszących kompetencje psychospołeczne dzieci i młodzieży

- placówki oświatowe - świetlice socjoterapeutyczne, - placówki wsparcia

3. Organizowanie akcji i kampanii społecznych promujących znaczenie więzi społecznych.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe, Policja

4. Realizacja programów zwiększających możliwości dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych do korzystania z szerszego dostępu do edukacji, wypoczynku i rekreacji, kultury i sportu oraz zaspokajaniu podstawowych potrzeb rodzin ubogich a w szczególności dzieci z tych rodzin – dożywianie w szkołach, żywność z programu POPŻ.

Realizatorzy:

- GOPS, organizacje pozarządowe, samorząd gminny

5. Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych m. in. : alkohol, narkotyki, temat szkodliwości środków zmieniających świadomość, cyberprzemoc, handel ludźmi, sponsoring, przemoc(która bezpośrednio lub pośrednio może prowadzić do uzależnienia).

Realizatorzy:

- GKRPA, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, samorząd

6. Rozwijanie i wspieranie programów aktywizujących ideę wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia.

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny

7. Udzielenie pomocy finansowej dzieciom w rodzinach dotkniętych różnymi dysfunkcjami m. in. stypendia, dopłata do różnych form wypoczynku typu kolonie, wycieczki szkolne.

Realizatorzy:

- GOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, samorząd gminny

8. Doskonalenie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego wspierającego w rozwiązywaniu problemów na rzecz dziecka i rodziny.

Realizatorzy:

- GOPS, placówki oświatowe, Policja, Kuratorzy sądowi, placówki służby

Cel operacyjny 1.3. Promowanie i wspieranie aktywności sportowej, kulturalnej, artystycznej wśród dzieci i młodzieży oraz rodzinnego spędzania wolnego czasu.

1. Organizacja zajęć sportowych, rekreacyjnych, turystyczno-krajoznawczy

Realizatorzy:

- GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe - organizacje pozarządowe.

2. Udział dzieci i młodzieży w turniejach i rozgrywkach sportowych

Prowadzenie zajęć, kół zainteresowań, warsztatów plastycznych, muzycznych, technicznych teatralnych i innych.

Realizatorzy:

- GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe - organizacje pozarządowe.

Cel operacyjny 1.4. Organizowanie i wspieranie inicjatyw uświadamiających i przeciwdziałających występowaniu przemocy w rodzinie.

1. Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych (lokalna prasa, Internet, ulotki, broszury) na temat negatywnych skutków zachowań agresywnych oraz skutecznych sposobów przeciwdziałania zachowaniom agresywnym.

Realizatorzy:

- GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe - organizacje pozarządowe.

2. Prowadzenie kampanii profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz zapobiegania nadużywaniu alkoholu i środków psychoaktywnych w szczególności przez dzieci i młodzież

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe - organizacje pozarządowe.

3. Organizowanie akcji pobudzających wrażliwość społeczności lokalnej na obserwowane akty przemocy oraz informujących o sposobach przeciwdziałania jej rozwojowi.

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe - organizacje pozarządowe, zespół interdyscyplinarny.

Cel operacyjny 1.5 Prowadzenie kompleksowego systemu wsparcia i pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

1. Kompleksowa pomoc dla ofiar przemocy, w tym realizacja procedury „NIEBIESKIE KARTY”

Realizatorzy:

- GOPS, zespół interdyscyplinarny, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny.

2. Kontynuacja monitoringu przebiegu zmian w rodzinach obciążonych problemami przemocy.

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe

-organizacje pozarządowe.

3. Podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców.

Realizatorzy:

- GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, samorząd gminny, instytucje kultury, kluby sportowe
-organizacje pozarządowe.

4. Organizowanie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, itp.) dla ofiar i sprawców przemocy.

Realizatorzy:

- GOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie(PCPR), Organizacje pozarządowe

5. Minimalizowanie potencjalnych przyczyn występowania przemocy w rodzinie poprzez zaspokojenie jej podstawowych potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenia rodzinne, świadczenie pracy socjalnej).

Realizatorzy:

GOPS, liczba i formy udzielanej pomocy; liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.

6. Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej.

Realizatorzy:

-placówki oświatowe , placówki służby zdrowia, GOPS, Policja, PCPR

V. Zarządzanie realizacją strategii.

Proces wdrożenia Strategii oparty jest na zasadach: jawności życia publicznego, odpowiedzialności personalnej za wykonanie zadań oraz wieloletniego planowania. Strategia będzie wdrażana przez wyznaczone do tego podmioty.

Wdrażanie elementów Strategii jest procesem ciągłym. Obejmuje przyjęcie wszystkich założonych celów. Kolejny etap prac to weryfikacja istniejących problemów społecznych i dostosowanie do nich odpowiednich celów i działań. Równolegle zostanie wdrożony mechanizm pomiaru i oceny postępów we wdrażaniu Strategii. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma związek ze Strategią Rozwoju Gminy Solec nad Wisłą, gdzie cele operacyjne wyznaczone w Strategii Rozwoju Gminy są powiązane z realizacją celów w obecnej Strategii. Zakłada się ponadto możliwość dokonywania modyfikacji harmonogramu i oceny jego realizacji co roku przez Zespół powołany do opracowania aktualizacji Strategii Pomocy Społecznej. Jego efektywna realizacja będzie w dużej mierze zależna od terminów i wielkości środków z funduszy strukturalnych przyznanych przez Unię Europejską.

5.1. Odpowiedzialność za koordynację realizacji strategii.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r.tj. Dz. U. z 2015r. poz.163 z późn. zm.) art. 110 pkt.. 4 podmiotem odpowiedzialnym za sferę działań zawartych w strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, stąd osobą odpowiedzialną za koordynację realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu nad Wisłą. Należy podkreślić, że wdrażanie odbywać się będzie przy aktywnym udziale podmiotów samorządowych, pozarządowych, ale przede wszystkim samej społeczności, która najlepiej wie, jakie są jej potrzeby i jak je najlepiej zaspokoić.

5.2. Monitoring Strategii.

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Solec nad Wisłą, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

5.3. Zdefiniowanie sposobu monitorowania wdrażania strategii.

Zespół monitorujący na spotkaniu monitorującym dokonywał będzie:

1. Oceny zadań realizowanych w roku poprzednim bądź realizowanych obecnie na podstawie wskaźników, uzupełniał dane z części diagnostycznej o aktualne. Aktualizacja danych będzie miała miejsce w trzecim kwartale każdego roku.

2. Identyfikował problemy, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację zadań wyznaczonych w strategii.

5.4. Sposób dokonywania zmian (aktualizacji) strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie co roku poddawana przeglądowi i aktualizacji. Wprowadzane zmiany będą miały formę załączników, które będą uchwalane przez Radę Gminy. Zmiany rejestrowane będą w formularzu, stanowiącym załącznik do strategii.